

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman volja:
Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za jeden mesec 1 gl.40 kr.

V administraciji prejeman volja:
Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za jeden mesec 1 gl.
V Ljubljani na dom pošiljan volja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (insertate) vsprejema upravnništvo in ekspeditija v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 1.

V Ljubljani, v četrtek 2. januarija 1896.

Letnik XXIV.

Slovani v Aleksandriji.

(Izv. dopis.)

Kakor se Vam je že javilo, osnovalo se je tu v Aleksandriji slovansko društvo. Ker tukajšnja slovanska naselbina sestoji večinoma iz Hrvatov in Slovencev, dal mu je izvrševalni odbor ime „slovensko-hrvatska sloga“.

Da bi se pa odvrnila od odbora vsaka sumnja, češ, da ne mara poleg sebe i drugih tu živečih Slovanov, prekrstilo se je društvo v „slovansko sloga“. Osnovanje društva objavilo se je tudi v tukajšnjih francoskih in laških dnevnikih. V prvi sednici izvolil se je sledeči odbor:

Predsednikom bil je izvoljen enoglasno odvetnik dr. Lujo Zaja, književnik in rodoljub hrvatski; podpredsednikom Ivan Fernus, starosta Slovencev v Egiptu; blagajnikom in tajnikom trgovec Ivan Cibilić, rodom iz Trpanj - a (Dalmacija) gnezda kremenitih značajev, kakor se je izrazil nek državni poslanec. Imenovani gospod je bil sicer odgojen v Aleksandriji pri francoskih šolskih bratih, a ni se nam odtujil — kar se tolikokrat dogaja — temveč posnemajoč v domoljubju Francoze, naučil se je uprav od njih ljubiti svoj rod.

Gospodarski odbor sestoji iz 3 Slovencev, 2 Hrvatov in 2 Srbov. Slovenci: Tvorničar gosp. Albin Volonšek, štajerski Slovenec; Ivan Šemec, primorski Slovenec in Frančišek Laznik, Slovenec rojen v Aleksandriji. Hrvata: gg. J. Marušić in Haho Car; Srba: gg. G. Gjurašević in Nikola Koplan.

Trdno se nadejamo, da bo društvo rastlo in procvitalo v našo korist in naš ponos. Spoznali smo pa tudi, da je treba na resno delo, ker samo vadibi, da se nam elaba godi ter nimamo ugleda, so brezkoristni. Do 4000 Jugoslovanov živi v Egiptu in če se jih le tretjina oklene tega društva, zagotovili smo si svoj narodni obstanek, v kar pomoz! Bog!

Foregger pred volilci v Celju.

Dne 28. decembra m. l. je poročal državni poslanec dr. Foregger pri „zlatem levu“ nemškimi liberalnim volilcem o svojem delovanju.

Kadarkoli se oglasi dr. Foregger pred svojimi volilci, vemo že vselej naprej, kaj bo govoril, da bo namreč tožil, kako se nemštvo zatira (!) v Avstriji in kako neomejeno v naši državi gospodarijo Slovani. —

Tudi to pot se ni izneveril svojem postopanju. Celjsko vprašanje, to je bil glavni predmet njegovega modrovanja. Celjsko vprašanje je bilo takega pomena, da je vsled njega odstopilo prejšnje ministertvo. Tudi nemška levica je dobila od Foreggerja svoj delež, ker je premalo odločno trudila se zoper celjsko gimnazijo. Najhuje je Foregger opsoval one konservativne nemške poslance, ki so glasovali za slovensko-nemško celjsko gimnazijo. Samo on, slavni, značajni, pristnonemški dr. Foregger je v celjskem vprašanju storil svojo dolžnost, seveda so bile njegove moči preslabe, da bi bil ubranil to grozno nevarnost za nemško Celje. — Ta britka skušnjava naj zmordri Nemce; 20. julij 1895, ko je bila svota za celjsko gimnazijo dovoljena, naj nam bo spomin, da stojimo na jugu Nemci vedno čujoč na straži.

Avstrija se poslovanj, modroval je nadalje Foregger, prvi korak za to je notranji češki uradni jezik, katerega hoče Badeni dovoliti na Češkem. — Tudi z načelom nove vlade: Nobene koncesije, ki bi bila samo izzivanje drugih, govornik ni zadovoljen, kajti vlada ga lahko razlaga, kakor sama hoče.

Glede načrta o volilni preosnovi Foreggerja samo to skrbi, da bi Slovenci na Spodnjem Štajerskem pridobili kak mandat; to bi bilo namreč kri-

vično, kajti Nemci tukaj zastopajo posest in inteligenco.

Konečno naznani Foregger svetu, da dokler ostane točka o celjski gimnaziji v proračunu, toliko časa on ostane v odločni opoziciji proti vladi.

Za svojim slavnim voditeljem so se dvignili njegovi zvesti pristno-nemški prostaki dr. pl. Jabornegg, ki je skrpal in predlagal nastopno resolucijo:

Današnji shod volilcev izraža svojemu poslancu zahvalo za njegovo možato postopanje v celjskem vprašanju in povdarja, da volilci ne marajo za pomoč nemške levice, ker je tako postopala v celjskem vprašanju. Tudi je zadovoljen z izjavo poslanca, s katero napoveduje opozicijo ministertvu Badeniju, da bo toliko ložje branil narodne in gospodarske koristi svojih volilcev.

Drugi se je oglasil dr. Kautschitsch iz Sevnice. Ta mož je razlagal, da je v celjskem vprašanju odločeval „panslavizem“; pri tem pa je pomagala nemška levica, ker ni vsaj v tretjem branji glasovala proti točki za celjsko gimnazijo, da bi bila rešila vsaj svojo nemško čast.

Potem ko se je še oglasil tudi pristni Nемец Lassnig, so si navzoči čestitali drug drugemu, da so tako krepko branili nemško čast in značaj celjskega mesta.

Pametni ljudje pa mislimo, da so celjski Nemci pokazali tudi na tem shodu, da niso ničesar pozabili in se nič naučili, marveč da so ostali stari nemško-liberalni omejenici, ki so vredni, da jih zastopa v državnem zboru slavni dr. Foregger.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. januarija.

Moravski deželni zbor se je posvetoval v svoji prvi seji o začasnem proračunu za prvo četrt-

LISTEK

Kaj povzroči Sever...

Ruski spisal Barančević. — Preložil Jeronim Anonim.

I.

Bilo je na sveti večer...

Sinoči je hudo velo z morja in sneg je padal v velikih, mehkih kosih; toda danes zjutraj je začel pihati Sever in napravil pravo zimo. Proti večeru se je veter okrepil in mraz je pritisnil huje. Po strehah hiš in na plotovih se je bliščal sneg s srebrnatimi sijajem; šipe na oknih so bile pokrite z ledenim cvetjem; debele, prosojne sveče so visele od streh, a na navskrižju ulic so goreli ognji, okoli katerih so se grela voznički in odpenjali kratke, z ovčjim krznom podstavljene halje.

A Sever, — ta rd-čehent, dobrodušni dečko s kapico, potegnjeno na jedno uho — kakor ga slika znana narodna pripovedka — razmajal in razpihal se je, kakor da se roga jeznemu mrmranju zlovilnih potnikov, kateri hite po ulicah, skrivajoč modrikaste in rdeče nosove v zleknene ovratnike.

V glavnih, razsvetljenih ulicah vede se dečko še nekako dostojno; bogatih ljudij neče napadati, zato jih samo malo poboža po prostih udih njih obraza, — a na krajumesta, kjer stanujejo reveži, tam se ne usmili nikogar. To se razpiha tako rekoč

„na vse kriplje“. Ko jedenkrat zapiska in zavihra, — o potem se drži krepko! Ako se prikaže izpod strehe kak človek v raztrgani halji in ljuknastih čevljih, — napade in oplete ga dečko tako silno, da razež ne ve ne naprej, ne nazaj. Ako pa naleti dečko na voglu kak šotor z robci, jabolki, slašičicami in drugo drobnjavo, zaveje kakor za šalo dvakrat ali trikrat vajasto svetilnico z lojeno svečo in puhne mimogrede v staro čepečo prodajalko, da se sirota napolnijo oči s solzami. Dogodi se tudi, da se dečko sreča s kakim gospodarjem-trgovecem, kateri gre na sprehod zaviti v topel lisičji kozuh, iz katerega mu gleda rdeče lice, a iz napolodprtih ust mu prihajata pesem. Sever se zaleti vanj, objame ga, — toda pojdi, pojdi, kaj hočeš temu! „Čakaj, čakaj“, misli Sever, „hočem te naučiti sinček!“ in začne mu vsipati v usta in obraz sneg, kakor z lopato. Trgovec se vstavi, začne se daviti in pljuvati; kašlja in hiti ne gledajoč pred se, ter se udari z glavo ob plot, da se mu pokažejo iskre pred očmi.

A Sever se smeje: žvižga, piska in odhiti po snegu dalje.

Tako se sprehaja Sever od kraja do kraja; preiskal je že vse dimnike, prepihal vse špranje, pretresel stare zidove, nagnal še več mraza v hladne kotiče, pretresel mnogo ljudij, a dvojico odrevenelih pijancev, sladkih prijateljev — nekega krojsča in čevljarja — poslal je kar naravnost na oni svet: „Kaj

hočeta“, jima je rekel, „tu sta ljudem samo v nepotje“. — Naposled se je vsega naveličal. „... Čudno delam“, razmišljal je, — „sirotam kljubujem, a pijance pošiljam na oni svet! To je lahko, toda dej, dej, ponagajaj kakemu bogatašu v njegovi hiši, ako si junak! Poskusi to!“

Ni bila lahka ta naloga, a toliko bolj vabljiva. Junaku Severju zdelo se je tudi to mogoče. Zato poleti po mestu, iščeč bogatih hiš in najde v resnici hišo, kakor nalašč zanj. Stala je na samem ob kanalu, v sredi vrta v bližini širokega polja. Ha, tu je prostora, tu se moreš razprostreti po volji!

Sever zbere vso svojo moč, zaleti se na gosposko hišo in vrši okolo nje, iščeč, kje bi se dalo najložje prodreti v nje notranjost. A kjerkoli se loti, najde odpor! Krepka hrastova vrata so zaprta, kar se najbolje dajo, dimniki so obzidani, na oknih pa je vsaka, tudi najmanjša spoka dobro zadelana, da bi niti dlake ne pretaknil. Streha je nova, ob krajih kositarina, na slemenu je pritrjena zastavica z železnim petelinom, kamorkoli se zaleti Sever, tja se obrne tudi petelin in zaškrti, kakor bi hotel reči: „Dej, dej, da vidimo, koliko moreš!“

Sever stika okolu okna in zapazi v hiši luč. Tudi vidi, da je v notranjosti veliko sob; vse so bogato okrašene, povsod se vidi baržun, svila, pozlata, povsod visijo od stropov krasne svetilke iz bronza. A v največji sobi, kjer gori na lestencu ne-

1 etje prihodnjega leta ter sklenil, da se še nadalje pobira 43 odstotna deželna doklada. Na to je poslanec dr. Stransky v daljšem govoru opisoval stališče strank na Moravskem ter češko vprašanje in izjavil, da mora igrati pri rešitvi tega vprašanja Moravska glavno vlogo. Konečno je navajal govornik razne želje češkega prebivalstva in povdarjal, da je stališče njegove stranke odvisno jedino od izpolnitve omenjenih želja. Potem se je zaključila glavna debata in sledilo nekaj interpelacij.

V češkem deželnem zboru je dr. Herold izjavil, da bodo Mladočehi v gospodarskih in kulturnih vprašanjih vzajemno delovali z drugimi strankami, a zahtevajo družega zastopnika vlade. Ces. namestnik grof Thun po njegovi trditvi nima sposobnosti, da bi posredoval med narodom in vlado. Grof Schönborn izjavlja, da dr. Herold govori le v imenu mladočeške stranke. — Mladočehi so zahtevali, da bi za vsak odsek dobivali po jednega člana več, ko Nemci in veleposestniki. Nemci so to zahtevo odklonili. Vodstvo nemške stranke v Pragi izjavlja, da se doslej med Nemci in Čehi niso vršile še nobene obravnave gledé sprave.

Sprememba dunajskega občinskega volilnega reda. Nižjeavstrijski deželni odbor je mej drugim predložil deželnemu zboru tudi predlogo gledé spremembe volilnega reda za dunajsko mestno občino. V poročilu, katerega je izdelal poslanec dr. Kopp, se omenja najprej peticija dunajskih zasebnih uradnikov, ki prosijo za uvrstitev v drugi volilni razred ne gledé na višočino davka. Dalje se navajajo nekatere nove določbe gledé volilnega reda z ozirom na dunajske predkraje. Jako zanimiva je tu naslednja določba: „Hišni posestnik v Dunajskem Novem mestu ali v Kremsu ima po novem redu v ti občini volilno pravico tudi tedaj, ako spada n. pr. v Bukovino in živi morda v Parizu. Nasprotno pa v Mödlingu vpokojeni dvorni svetnik nima volilne pravice, ako ne pripada v to občino, akoravno plačuje dohodninski davek.“ Nasprotno se pa za dun. mesto namesto dosedanje občinske pravice naglašja le potreba, da volilec res stanuje v mestu. Potemtakem sme voliti vsak, kdor stanuje na Dunaju in je davkoplačevalec, akoravno ne spada pod dunajsko občino. Jednako, kakor z uradniki, je tudi z učiteljskim obojem obojega spola. Kaj se namerava s temi spremembami volilnega reda, je jasno, toda dvomljivo je, da bo to kaj koristilo židovskemu liberalizmu.

Pogodba z Ogersko. Berolinska „Nord. Allg. Ztg.“ objavlja v dopisu z Dunaja naslednje: V obeh državnih polovicah se oglašajo proti pogodbi skrajne stranke, ki pozitivno ne delujejo pri zakonodaji, torej pridejo v poštev le kot negativni faktorji. V avstrijski zbornici so antisemitje in Mladočehi, v ogerski neodvisna stranka. Pogodbena vprašanja pa se mora presojati le s stališča skupne države in njenega zgodovinskega razvoja. Monarhija se je gospodarsko ojačila in politično povzdignila vsled dualizma (?) Dunaj je središče države, tu so

broj lučic, kjer se blišče zavese v tisoč raznobojnih iskrah, — stoji na sredi zeleno, bogato obloženo božično drevesce. Z vršičkom je uprto v pisan strop, a stebelce je ovito z zelenimi svilenimi trakovi, izza katere gleda čisti, zelen mah. Široke veje pripogibljejo se pod težo raznovrstnih okraskov, bonbonov in drugih slaščic, a med vejami so prepletene, dolge, srebrnaste niti, kakor pajčevina.

„V hiši imajo najbrže otroke!“ pomisli Sever. „A kje so vendar? — Nikjer ne vidim nobenega . . .“

Dečko pogleda v drugo sobo — tudi tu zagleda razkošnost, sijaj, blesk, a nikjer ni otrok, tudi ni nikogar drugega. Dečko se ozre i v tretjo sobo — isto tako, v četrto — prav tako!

„Čudno!“ misli si „kakor bi bilo vse pomrlo!“

Napotil se Sever na dvorišče in začne tam kukati skozi okna. Tu zapazi družinsko sobo in družino v njej, katera je v živahnem pogovoru.

Sever se oveseli ljudij, pritisne se k oknu in prisluškuje.

„Pri naši gospodi je, kakor v trdnjavi!“ govori hišina.

„Zakaj, Anica?“ — vpraša jo strežnik.

„Kako da ne, Sergij Lukič? Drugi ljudje slave božič, a naša gospoda sedi v hiši in ne dovoli niti nam poslom, da bi kam šli. Jaz sem prosila vsaj gospo, da me pusti.“

„Imeli bomo goste, zato nas ne puste“, reče kuhar.

skupna ministerstva in zastopniki vnanjih držav. Grof Andrassy je rekel svoj čas: „Naša kvota je previsoka, toda blagrovati bodemo dan, ko bodemo mogli višjo plačevati.“ Dopisnik dalje ugovarja, da bi Avstrijo vladali le Poljaki. Badeni vlada v avstrijskem smislu. Moč državne ideje naj odločuje pri novi pogodbi. Na obeh straneh bode treba nekaj odnehati. Prepričanje o potrebi pogodbe bode konečno premagalo vse težave.

V srbski skupščini se je v zadnji seji vsprejel predlog glede trgovinske pogodbe s Črnogoro ter so se odobrila dotična določila. Koncem seje se je prebral kraljev ukaz, s katerim se podaljšuje proračun za leto 1895 tudi za leto 1896, dokler ni rešen novi proračun.

Makedonski shod, ki je zboroval v Sredu celih štirinajst dni, je izvolil večeraj stalni odbor iz 12 članov in se potem zaključil. Vsi člani imenovanega odbora, ki ima voliti izmed srede predsednika, pripadajo opoziciji. Večina odbornikov je kandidovala generala Nikolajeva za predsednika, toda ta je izjavil, da ne vsprejme predsedstva.

Nemčija. Pred mesec je po Nemčiji vzbudila mnogo hrupa vest, da je baron Hammerstein, odličen član nemške konservativne stranke in glavni urednik „Kreuztg.“, zapustivši mnogo dolga, nenadoma pobral svoja kopita ter zginil v temni noči. To je bil huđ udarec za njegovo stranko, kajti Hammerstein je bil zaupna oseba višjih krogov in v kulturnem boju desna roka Bismarkova. Zasedovali so ga povsod, in cesar Viljem se je baje izrazil: „Dobite Hammersteina, naj stane, karkoli!“ Na sv. večer so ga zasačili v Atenah, koder je občeval v nemškem klubu pod imenom Herbert. Spoznal ga ni nihče, dasi so ga nemški tajni policisti več dni iskali v Atenah. Ker med Grško in Nemčijo ni pogodbe glede izročbe zločincev, proglasili so Hammersteina za anarhista ter ga takoj odvedli s poštnim parnikom v Brindisi in dalje v Nemčijo, kjer se bode vršila zanimiva preiskava. — Dne 18. t. m. hoda v Berolinu spominska slavnost 25-letnice nemške države. Cesar je povabil k banketu člane zveznega sveta in državnega zbora. — Bivanju nemškega kancelarja kneza Hohenlohe na Dunaju pripisujejo veliko važnost. Nemški listi pišejo, da so se merodajne osebe posvetovali o mejnarodni politiki, v kolikor se tiče trodržavne zveze.

Cerkveni letopis.

Družba Jezusova

avstro-ogerske provincije je izdala ravnokar svoj imenik za leto 1896 in iz njega posnamemo sledeče: Provinciji na čelu stoji od 9. avgusta l. 1894 P. Frančišek Ksav. Widmann, Dunajčan, ki ima štiri svetovalce za pomočnike. Vlani je bilo vseh vkup v provinciji 707, in letos jih je 718, ki so razdeljeni po 26 kolegijih in rezidencijah v Avstriji in na Ogerskem, in sicer 316 patrov, med njimi kardinal Andrej Steinhuber, 163 školastikov in 239 fratrov laikov. Slovencev šteje provincija letos: 10 patrov,

„Kadar so gosti v hiši, dovolj je, da ste vi doma in Sergij Lukič“, odgovori hišina.

„Zastonj ste prosili gospo“, pravi kuhar „ona je sama pod ključem. Gospoda bi bili morali prositi . . .“

„Molčite mi z vašim gospodom! Bojim se ga ko Turka!“

„Saj je tudi Turek!“ potrди kuhar. „Drugje dajejo na današnji dan darove, a kaj nam je dal on?“

Kuhinjski hlapec se nasloni na kuharja, vzdihne, popraska se za ušesmi in nič ne reče. A vidi se mu, kakor bi hotel reči: „Kaj ti, bratec, ti si še nekaj dobil, a jaz sem prezrt popolnoma.“

„Kako je pri nas zoprno!“ pristavi hišina.

„Zakaj bi nam bilo zoprno, Anica“, pretrga jej strežnik govor „Leontej nam bo zaigral na harmoniko, a mi bomo malo zaplesali!“

„To, pa to!“ zamahne hišina nanj z roko „kaj bi rekel gospod, če bi nas slišal. Bog nas obvaruj, vsi bi leteli iz hiše.“

„Tiho pač lahko plešemo.“

„Molčite, prosim vas, bojim se celo o tem govoriti, nikar šele plesati.“

Vsi pogledajo plašno proti vratom. Razgovor utihne.

„Čuden gospod tukaj, res čuden!“ misli Sever. „Da bi ga mogel vsaj višeti!“

(Dalje sledi.)

6 školastikov in 6 fratrov. Starosta provincije je P. Jožef Šerianz, štajerski Slovenec, rojen 5. jul. 1805. Umrlo jih je leta 1894 nenavadno veliko, namreč 17. — Vseh jezuitov po vsem svetu je letos: 5997 patrov, 4346 školastikov in 3718 fratrov, vseh vkup: 14.061, od vlni 294 več. Sedanji general družbe je P. Ludovik Martin, rodom Španjol.

Bogoslovci na vseučilišču v Inomestu.

Poroča se nam iz Inomosta, da je na ondodnem vseučilišču letos 291 bogoslovcev, in sicer jih je v konviktu oo. jezuitov 184, zunaj konvikta 64, mej njimi naš rojak č. g. Gregorij Pesjak, ki baje letos dovrši doktor-bogoslovne študije. Svetovnih bogoslovcev iz 66 škofij je 204, in različnih redovnikov 87; domačih 92, inozemskih 199. Mašnikov je mej njimi 31. Američanov bogoslovcev 14.

Socijalne stvari.

Kmečko vprašanje.

(Dalje.)

f) **Zadolženo poljedelstvo.** Naš kmet se sam ne more braniti sovražnikom, ki z dalje tekmujejo z njegovim žitom, ker ne more sam v toliko izpremeniti politike, da bi tudi naša žita kolikor je mogoče po ceni šla v tuje države.

Se močnejši sovražnik, kateremu je naš kmet izročen na milost in nemilost, je pa ves sedanji kapitalistični red, po katerem je zemljišče prav tako preigibljivo in zadolžljivo, kakor kapital sam. Odtod dolgovi! — Trojne vrste jih lahko štejemo: 1.) Dolgovi iz potrebe, 2.) iz lahkornosti, 3.) v zboljšanje zemljišča. — Zadnja vrsta je najmanjša.

Zalibog ni nikjer natančnih, do dobra izvedenih popisov zemljiških dolgov. A že kar vemo, je grozno. L. 1880. je bilo največ prisilnih dražb v naši državi, namreč — 13.309; l. 1889 pa 11.985. Primeroma največ jih je bilo na Češkem, na Moravi in na Kranjskem. Od l. 1886 do 1889 se je vseh posestev prodalo 42.756.

O dolgovih nimamo vzlasti s Tirolskega, Primorskega, Galicije in Bukovine podatkov, ker tam ni vrejenih zemljiških knjig. Vzlasti v deželah, kjer je več židov, so strahovite razmere. V Pohovci v Galiciji je žid spraval na dražbo posestvo 18 oral. Za 10 gl. je bilo posestvo prodano. Kupil je je žid. V Solotvinu je spraval na dražbo žid Herner 30 oral polja zavoljo 60 gl. dolga. — Za 350 gl. je je sam kupil.*

V celi naši državni polovici je bilo od l. 1868 do l. 1892 — 182.179 dražbenih zemljiških prodaj. Stržilo se je 373.662.987 goldinarjev; izgubilo pa 287.072.176 dolžnih gl. Na Češkem znaša število v ti dobi prodanih zemljišč 73.855, na Moravi 37.128, na Sleskem 4899.

Na Ogerskem se je stelo l. 1870 zemljiških posestnikov skupaj 1.621.071; l. 1880 se jih je pa naštelo le 1.133.086; torej je ušonilo v kapitalistični povodnji v desetih letih 497.985 kmetov. V 30 letih se je zemljiški dolg tam več nego podeseletoril. Koliko ogromno svoto požre torej kapital! Po pravici smemo trditi, da gre dobra polovica poljedelskih dohodkov za obresti. Kmetje so postali dninarji svojih upnikov. Naš kmet se trudi in poti; njegovega truda sad pa uživa lastnik hipoteke ali zastavnega lista, živeč koder si že bodi. Hipotečne banke esredotočujejo zlo, a ga ne odstranjajo. Sedaj se vsaj po naših slovenskih deželah že še pririvamo. Posojilnice, vzlasti nove Raiffeisenove, združujejo domač kmečki kapital istemu kmetu v pomoč. Plačujejo se sicer tudi temu kapitalu obresti, ki so pač prevelike, toda nujne po sedanjih razmerah, a denar vsaj ostaja doma. Če se pa ustanovi hipotečna banka, se bo potreboval tuji kapital in naš kmetič-dolžnik bo plačeval svoje dolgove dunajskim, berlinskim, londonskim, pariškim kapitalistom, katerih on ne pozna in oni ne njega.

Velikanske svote denarja bi romale na tuje. Ideja hipotečnih bank je čisto kapitalistična in po naši sodbi našemu poljedelstvu grozno škodljiva. Samo v tem slučaju bi se mogli sprijazniti z mislijo deželne hipotečne banke, če bi se denar va-njo

* Poročevalec je imel priložnost na Dunaju občeovati z ruskim kmetičem, ki je v pozni jeseni prišel peš, hoteč prositi cesarja pomoči. Za nekaj malega ga je žid spraval na boben in ga odgnal z družino vred od rodne hiše. Mnogo obupnosti in revščine smo že videli, a hušje revščine in zapuščenosti ni po naši sodbi, nego je gališkega in njemu podobno stiskanega malega ogerskega kmeta. Zato bi pa imeli Poljaki doma dovolj dela in ne bilo bi jim treba kazimirati v veliki politiki.

vsprejemal samo od naših domačih kmečkih posojilnic. To je pa sedaj še nemogoče. Naše načelo je in ostane: Pomagajmo kmetu, da združi svoje denarne in delavske moči v vzajemno rešitev, v skupni blagor svojega stanu.

Stari fevdalizem je padel in na njegovih razvalinah je vzrastel krutejši — denarni, kapitalistični fevdalizem. Po pravici pravimo: krutejši! Krščanstvo je blažilo razmerje mej gospodarjem in podložniki, ki niso po pravu bili nikjer osebno vsuženi. „Wir haben an der Schrift, dass niemand soll eigen sein; die Lude sind Gottes und der Zinns des Kaysers“, pravi deželno švabsko pravo, izražajoč v tem krščansko načelo. Da so plemiči zelo mnogo-krat skušali ljudi proti pravici izsesavati, je res, toda res je pa tudi, da so se jim cerkev, vladar in ljudje sami ustavljali, in sicer vspešneje in pogumnejše, nego se dandanes kmetje ustavljajo svojim nasprotnikom. Zgodovina nam priča, da so si občine in posamniki pridobivali vedno več pravic; vedno krepkejši, vedno slobodnejši so bili. Ta napredek priča njihovo moč, kakor razodevanje naših dnij dokazuje njihovo — slabost. Jedno stvar moramo posebej omenjati: Preje je imela vsaka srenja nekaj skupnega posestva — pašnike in gojzde, pa tudi njive, ki so jih smeli posamni občanje rabiti. Dninarji, rokodelci, reveži so dobivali po ceni skupne njive v najem in dovoljevalo se jim je, da so smeli dati kako živinča v skupno pašo. Reveži so dobivali s srenjskega sveta zastonj kurivo. Muo-gim dninarjem, ki so že dlje časa delali v srenji, je dala srenja zastonj prostor in les za hišo. Porodnice so dobivale vedno kak dar od srenje.

Srenjsko premoženje je bilo nedotakljivo. Vsako leto se je v slavnostnem sprevodu obšlo, jeli so mejniki v redu. Na mejah so postavili oltarje in duhovni pastir je blagoslovil polje. Prepire mej občani je razsojalo srenjsko sodišče. Srenja je bila v lepi vzajemnosti natorna nadzornica in braniteljica vseh posamnikov.

In sedaj? Se tista drobtina skupnosti, ki jo imamo, bo šla kmalu rakom zvižgat. Občinska avtonomija je razdrta, vzajemnost pokopana. Župani so z odbori vred ponižani do birokratičnih podajačev. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. januarija.

(Najvišje odlikovanje.) Cesar je podelil prednici tukajšnjega uršulinskega konventa, g. M. Antoniji Murgel, zlati zaslužni križ s krono. Zasluzni bivši gospej prednici in vzorni redovnici iskreno častitamo na tem zasluženem odlikovanju.

(Osebnosti.) Pravni praktikant pri deželnem sodišču v Ljubljani, Franc Jerala, je imenovan sodnijskim avskultantom na Kranjskem. — Oficijal pri južni železnici g. Ivan Svetek je imenovan višjim oficijalom.

(Božične igre v Marijanišču.) Pač še nobeno leto ni kazalo občinstvo toliko zanimanja za narodne božične igre v Marijanišču, še nikdar ni bilo ž njimi tako zadovoljno, kakor je letos. Pač mislim, da zato, ker so prirejene po Gospodovem nauku: Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega. Glavni del namreč mej drugimi je lepa, pa tudi vsestransko vspodbudna in patrijotična spevo-igra: „Živela Avstrija!“ Dečki, zastopniki raznih avstrijskih kronovin, prihajajo na oder pred cesarjev kip, postavljen na soho s cesarskim orlom, opisujejo navdušeno vrline svojih dežel in narodov, ter se zvesto in udano poklanjajo cesarju. Petje pa, ki je ne samo lepo, ampak tudi karakteristično, oglašajo se za vsakim deklamatorjem tako izbrano in mnogo-vrstno, da se kar nič ne naveličaš poslušati. Veličasten in ganljiv prizor se ti ponudi ob sklepu, ko nagnejo vsi igralci svoje prapore pred cesarjevim kipom in mej nje zasije čarobna umetna svetloba. Umevno je, da občinstvo najbolj pozdravlja moškega Kranjca, ki hoče povedati, da „mi smo mi“, a najbolj je ganjeno, ko nastopi še „bela Ljubljana“, tožeč zaradi „strtega obraza“. Kdo bi zameril, da tudi Čeh, Poljak, Oger in Dunajčan jako mogočno hvalijo svoj dom! Četudi je vsa uravnava preprosta, vender treba reči, da je ta igra pomenljivejša in tehtnejša kakor cela kopa navadnih gledaliških iger.

Vidi se jej namen, izreči zahvalo cesarju, Dunaju in celi Avstriji za podporo, katero je prejela Ljubljana in ž njo tudi sirotišnica v minulem letu. O živih božičnih slikah, katerih se kažejo tri po programu, gre le jeden glas, da so neizrekljivo lepe. Vidi se, da delujejo ob teh slikah jako spretno roke in da jih prireja prav umetniški ukus. To so glavne stvari, katere moramo omenjati in povdarjati o letošnjem predstavljanju. Koliko truda je pač imel učitelj petja, da je male dečke (8—13 let stare) tako izuril! Pa je trud tudi obrodil prelep sad, zakaj petje je gladko, čisto in točno. Igranje na klavirju (č. g. Ferjančič, igra iz dobrote), semterje z gosli in klarinetom je, kakor majhen orkester in napolnjuje veliko dvorano. Tudi deklamatorji govore zavedno in s čutom; sploh: tu se je storilo, kar se le storiti da s tako mladimi močmi, in pokazalo se je, da se s trudom da res veliko doseči. Prva predstava, ki je bila prirejena dne 28. grudna za hišne dobrotnike, podpornike in razne dostojanstvenike, igrala se je v slovenskem in nemškem jeziku pred obilnim in čislanim občinstvom. Sam deželni predsednik jo je počastil; ž njim vred več deželnih poslancev in drugih duhovskih in posvetnih gospodov. Druge predstave (samo slovenske) privabljajo vselej obilno občinstva, kakor smo se sami prepričali. Sedaj ste določeni še dve predstavi: jedna v nedeljo, dne 5. t. m., druga v ponedeljek, 6. t. m. na dan sv. Treh kraljev, obakrat ob 5 uri zvečer. Ustopnice se dobivajo vedno v Marijanišču. Obakrat bo sodelovala tudi vojaška godba, da ne bo moglo niti razvajeno uho česa pogrešati.

Auditor.

(Občinske volitve.) Iz Medvod: 1. jan. Včeraj, zadnji dan leta, ali kakor mi kmetje pravimo, starega leta dan je bila volitev župana. Izvoljen je bil Franc Svobljak-Smoyc iz Svetja, ki je tudi doseđaj že 3 leta županoval, v občeno zadovoljnost nam kmetom; svetovalci so: Andrej Zerovnik iz Vaš, Andrej Črešnjak iz Praske, Franc Drešar iz Svetja in Janez Staré iz Spodnje Senice; vsi katoliško narodne stranke.

(Volitev župana) Pri občinski volitvi za občino Dragomel, ki se je vršila 5. m. m., je bil izvoljen za župana Franc Zajec, posestnik v Dragomelu, in sicer že desetič, za svetovalca sta pa posestnika Franc Grčar in Anton Burica.

(Iz Trebnjega) 31. dec.: V 99. letu svoje starosti je umrla starega leta dan v Trebnjem Marija roj. Guttman v Ljubljani, v Krakovem dne 5. avgusta 1797 omožena Marocutti, po domače: stara Paradvoka. N. v m. p.

(Iz Vodice) 1. januarija se nam poroča, da je zastopnik „vzajemno zavarovalne družbe v Gradcu“, g. Fischer iz Kamnika, razdelil med 94 strank zavarovanih pri imenovanu slayni zavarovalni družbi, zdatno svoto 660 glđ. kot podporo po potresu poškodovanim. Jo bodo li tudi druge zavarovalnice hotele v tem posnemati? In bodo li to storile tudi tiste, ki še pri požaru to utrgujejo, kar bi morale dati? Ker se je „vzajemno zavarovalna družba v Gradcu“ že doseđaj skazala prav zanesljivo in natančno v izplačevanju zavarovalnih svot pri prežalostnih slučajih ognja, in ker je pri nesreči potresa na prošnjo zavarovanih radodarno prihitela na pomoč, zato je ta zavarovalnica priporočila vredna. Za to njeno človekoljubno ravnanje in za zdatno podporo se ji Vodičani na tem mestu srčno zahvaljujejo.

(V vodiški fari) je bilo pretečeno leto 1895 rojenih 74 otrok, poročenih 5 parov, umrlo 68 oseb.

(Apologetični govori.) Citatelji „Slovenca“ se še spominjajo apologetičnih govorov, ki je je lanski post govoril č. g. P. Hugolin Sattner krščanskim možem v Ljubljani. Na željo odličnih gospodov, je govornik sklenil po dolgem obotavljanju, da jih dá natisniti. Tiskala je je „Kat. Tiskarna“, založil frančiškanski samostan v Ljubljani. Dobivajo se v imenovanem samostanu, komad po 50 kr., s pošto 3 kr. več. Kakor so zanimali govori sami, upamo, da bo vstrezala knjižica govorov, dasi mrtva črka, zlasti v sedanjih dobi verske malobrižnosti; kajti govori so, dasi obravnavajo deloma prav težne tvarine, jako popularni in zaslužijo, da se ponese v vse sloje, zlasti mej delavski stan. Marsikdo bo našel pojasnila

v najvažnejših verskih vprašanjih in tega pojasnila je krvavo treba dandanes, ko so načela tako zmedena, da ljudje ne vedo, komu bi verovali, ali duhovnikom, ki v imenu božjem oznanjajo resnico, ali bujskačem in pohujšljivcem, ki v imenu satanovem trosijo laži mej svet in ljudem trgajo vero iz arca. Zatorej prav toplo priporočamo knjižico: „Apologetični govori“, ki ima potrdilo redovnega predstojništva in preč. knezoškofijstva.

(Nemški viteški red.) V Rohrbachu umrl je dne 30. m. m. nagloma dež. komtur v p. Theodor Baron Risenfels. Pokojnik je bil tajni svetnik Nj. Veličanstva, c. in kr. komornik, ud gospodske zbornice, major itd. R. I. P. V jednoletni novicijatu istega reda stopi 15. januarija 1896 Karol grof Coudenhove c. in kr. komornik in nadporočnik 88. pešpolka.

(Duhovniške spremembe v lavantinski škofiji.) Umrl je 15. decembra gospod Franc Pintar, župnik v St. Jerneju na Stajerskem. Župnija je razpisana do 27. januarija. Začasno oskrbljuje imenovano župnijo gospod Anton Lednik, župnik pri Sv. Duhu v Ločah.

(Iz Celovca.) dne 31. decembra. V soboto dne 28. decembra so imeli tukajšnji nemški narodovci velik shod, pri katerem se je zopet pokazalo, da so prejšnji na Koroškem vsemogočni liberalci že povsem prestopili v nacionalsni tabor. Govorila sta velika Nemca Hoffmann pl. Wellenhof iz Grades in naš stari znanec Dobernik. Prvi je govoril o političnem položaju, drugi o dunajskih razmerah. Spominjali so se kajpak tudi Slovencev in „klerikalcev“. — Danes zvečer se je vršila v stolnici običajna sklepna pobožnost, pri kateri je propovedoval mil. knezoškof. Od 1. do 6. januarija je po raznih cerkvah izpostavljeno Najsvetejše. — Dne 30. decembra igrali so trije otroci šolskega sluga ljudske šole sami v sobi. Prišli so preblizu ognju in mali deklici se je vnela obleka. Na srečo je prišel pred sobo, ki je bila zaklenjena, delavec F. Robač, kateri je zapazil ogenj in siloma odprl vrata. Nesel je dve goreči deklici na prosto in udušil cgenj s snegom. Pri tem se je sam precej opekel.

(Osebnosti) Finančni minister je imenoval oficijala pri carinskem uradu v Trstu, Lavrencija Ronnert in Ivana Winter preglednikoma pri glavnem carinskem uradu.

(Iz Bosanske Dubice) 29. decembra. Od 25. do 28. t. m. smo tu imeli veliko povodenj. Sava je zalila vse široko polje okoli Dubice, razruvala ceste, dvignila mostove ter zaprla ves promet za dva dni na cesti Dubica-Gradiška. Ze 15 let pri nas ni bilo toliko vode. Ljudje, gazeči mrzlo vodo, so se zelo prehladili, tako da se je bati nevarnih bolezni. — Letina je zelo slaba zavoljo neprestanih povodenj in mokrine. Ozimino so še le koncem novembra in začetkom decembra sejali, zdaj jo je voda poplavila, tako tudi v prihodaže skoraj ni upati boljših pridelkov. — A v kljub občnemu pomanjkanju se ravno letos desetina jako neusmiljeno izterjuje. Kdor je ne da, mu vse prodado, kar najdejo v hiši, opravo, orodje, celo hišna vrata, ako so le količak vredna. Veliko ljudij je brez žita, brez živinčeta. Kupčije ni nikake, ker je meja za prešiče zaprta. Ubožcem žuga zopet velika revščina. — Božične praznike smo v kljub slabemu vremenu lepo obhajali, ker smo letos prvokrat imeli polnočnico, odkar imamo svojo cerkev.

Društva.

(Glasbene Matice moški zbor) ima v petek zvečer ob običajni uri skupno skušnjo za tenor in bas v svojem navadnem vadišči v Cozovi hiši.

Telegrami.

Vrhnika, 2. januarija. Danes je bil g. Gabrijel Jelovšek, bivši župan, deželni poslanec, tretjič jednoglasno izvoljen za župana.

Dunaj, 1. januarija. Cesar, veliki vojvoda Ferdinand Toskanski, nadvojvoda Franc Salvator, ministra Krieghammer in Ledebur

Menjalnica bančnega zavoda

Najbolje priporočena
za preskrbljenje vseh
v kurznem listu
zaznamovanih
menic in vrednostij

Schelhammer & Schattera

Wien,
I. Bezirk,
Stefansplatz
Nr. 11, Parterre

in več drugih dostojanstvenikov so se odpe-
ljali ob 2. uri 30 min. na dvorni lov v
Mürzsteg. Bavarski princ Leopold dospe
zvečer iz Monakovega in takoj odide v Mürz-
steg.

Dunaj, 1. januarija. Cesar je podelil
avstro-ogerskemu poslaniku v Carigradu, ba-
ronu Calice, veliki križ sv. Štefana. To odli-
kovanje je v zvezi z uspešnim delovanjem
poslanikovim povodom zadnjih dogodkov v
Turčiji.

Mürzsteg, 2. januarija. Cesar je do-
spel sem včeraj zvečer v spremstvu nadvoj-
vode Franca Salvatorja, velikega vojvode
Toskanskega in ostalih gostov.

Budimpešta, 2. januarija. Pri vče-
rajšnji klubovi seji liberalne stranke je imel
ministerski predsednik baron Banffy daljši
govor, v katerem je omenjal cerkveno-poli-
tičnih zakonov, pogodbe z Avstrijo ter tisoč-
letnega obstoja Ogerske, in pri ti priliki na
vso moč hvalil uspešno delovanje liberalne
stranke.

Kolonija, 1. jan. „Köln. Zeitg.“ se iz
Erzeruma poroča, da je policija po vladnem
povelju prijela armenskega škofa in ga od-
vedla v Carigrad, ker je baje vodja ondot-
nega gibanja. Vlada ga namerava premestiti
v Jeruzalem.

Carigrad, 1. januarija. O vspehu po-
slanstva maraškega governerja v Zeitunu, ki
posreduje mej Armenci, dosedaj ni ničesar
znanega. Vlada še ni odgovorila na ponudbo
evropskih poslanikov in trdi se, da bode od-
klonila njihove zahteve.

Tujci.

28. decembra.

Pri **Lloydu**: Drobnič iz Sodražice. — Amolin iz Trsta.
— Skalar iz St. Vida.

Pri **avstrijskem caru**: Gruden z Jesenic.

29. decembra.

Pri **Sonu**: Majdič iz Mengša. — Vošnjak iz Celja. —
Barle iz Pulja. — Zoek iz Metlike. — Schwarz iz Novega
Mesta.

Pri **Maliču**: Dr. Treo iz Postojne. — Trošt iz Raz-
drtega. — Rustja iz Košane. — Druškovič iz Idrije. —
Pammer iz Knittelfeld-a. — Szydowski iz Brezna.

Pri **Lloydu**: Majcen iz Celovca. — Držič iz Kranja.

Pri **avstrijskem caru**: Piro iz Kastve. — Gartner iz
Dražgoš. — Petkoviček iz Velesovega. — Rome iz Koševja. —
Krizum iz Zagorja. — Perko iz Žira. — Wimsberger iz Poreča.

Tržne cene v Ljubljani

dné 31. decembra.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	8	Špeh povojen, kgr.	64
Reč,	7 50	Surovo maslo, „	85
Ječmen, „	6 50	Jajce, jedno	3
Oves, „	6 80	Mleko, liter	10
Ajda, „	7 50	Goveje meso, kgr.	64
Proso, „	6 50	Telečje „	62
Koruza, „	5 50	Svinjsko „	60
Krompir, „	2 80	Kostrunovo „	36
Leča, hktl.	12	Piščanec „	5
Grah, „	12	Golob „	16
Fizol, „	12	Seno, 100 kgr.	2 50
Maslo, kgr.	90	Slama, 100	2 50
Mast, „	70	Drva trda, 4 kub. m.	7 50
Špeh svež, „	60	„ mehka, 4 „	5 20

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa- sovanja	Stanje barometra v mm.	Tempera- tura po Celsiju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
31	9. zvečer	730.9	+1.9	sl. svzh.	skoro oblč.	
1	7. zjutraj	732.9	-2.0	sl. svzh.	jasno	0.0
	2. popol.	736.8	+2.3	p. m. jvzh.	„	
1	9. zvečer	741.5	-1.8	sr. jvzh.	oblačno	
2	7. zjutraj	744.7	-4.3	sr. jvzh.	oblačno	0.0
	2. popol.	744.4	-2.2	„	jasno	

Srednja temperatura 31. dec. in 1. jan. +0.1°, in -0.5°
ozir. za 2.7°, 2.2° nad normalom.

Naprodaj je

hiša

šte. 25 v Sneberjih pri Hrastju
blizo Ljubljane,

pripravna za trgovino ali krčmo. 774 3-2

Več pozve se pri lastnici ravnotam.

Učenec,

primerno izobražen, se sprejme v trgovino z
mešanim blagom.

778 3-2 F. Homann v Radovljici.

C. kr. priv. vzajemno zavarovalno društvo proti ognju v Gradcu.

št. 22.779.

Razglas.

Ravnateljstvo c. kr. priv. vzajemnega zavarovalnega društva proti
ognju v Gradcu si usoja naznanjati p. n. družtenikom, da se

vplačevanje družtvenine za l. 1896

začenja s 1. januarijem 1896

ter se vsprejema vsaki čas pri ravnateljski blagajnici v lastni hiši št. 18/20
Herrengasse v Gradcu, kakor tudi pri zastopstvih v Celovcu in v Ljubljani*
in pri okrajnih komisarijih.

K temu se pripominja, da vsi oni p. n. družteniki oddelka za poslopja, ki so
v prvih devetih mesecih leta 1894 že bili zavarovani pri zavodu in ostanejo tudi še v
letu 1896 njega družtveniki, glasom sklepa shoda društva z dné 6. maja 1895, dobivajo iz
gospodrstvenega presežka oddelka za poslopja, povračilo, in sicer deset odstotkov
društvenine, vplačane za leto 1894, za kateri znesek se zmanjša tisti znesek, ki ga
morajo vplačati za leto 1896.

V Gradcu, dné 20. decembra 1895.

Ravnateljstvo

c. kr. priv. vzajemnega zavarovalnega društva proti
ognju v Gradcu.

* Pisarna zastopništva v Ljubljani se nahaja v lastni hiši zavoda na Marije Terezije cesti 2,
v pritličji, neposredno pri vhodih.

(Ponatisi se ne plačujejo.)

773 1-1

Dunajska borza.

Dné 2. januarija.

Skupni državni dolg v notah	99	gl.	95	kr.
Skupni državni dolg v srebru	99	gl.	95	kr.
Avstrijska zlata renta 4%	121	gl.	15	kr.
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	99	gl.	90	kr.
Ogerska zlata renta 4%	121	gl.	15	kr.
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	98	gl.	60	kr.
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gl.	998	gl.	—	kr.
Kreditne delnice, 160 gl.	356	gl.	50	kr.
London vista	121	gl.	40	kr.
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59	gl.	27 1/2	kr.
10 mark	11	gl.	85	kr.
10 frankov (napoleonov)	9	gl.	60 1/2	kr.
Italijanski bankovci	44	gl.	12 1/2	kr.
C. kr. cekini	5	gl.	73	kr.

Dné 31. decembra.

4% državne srečke l. 1854, 250 gl.	147	gl.	20	kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gl.	154	gl.	—	kr.
Državne srečke l. 1864, 100 gl.	190	gl.	50	kr.
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	97	gl.	85	kr.
Tisine srečke 4%, 100 gl.	139	gl.	—	kr.
Dunavske vravnave srečke 5%	—	gl.	—	kr.
Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	105	gl.	—	kr.
Posojilo goriškega mesta	112	gl.	—	kr.
4% kranjsko deželno posojilo	—	gl.	—	kr.
Zastavna pisma av. ostr. zem.-kred. banke 4%	98	gl.	20	kr.
Prioritetne obveznice državne železnice	216	gl.	—	kr.
južne železnice 3%	165	gl.	65	kr.
južne železnice 5%	131	gl.	20	kr.
dolenjskih železnic 4%	99	gl.	56	kr.

Kreditne srečke, 100 gl.	—	gl.	—	kr.
4% srečke dunav. parob. družbe, 100 gl.	133	gl.	—	kr.
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gl.	—	gl.	—	kr.
Rudolfove srečke, 10 gl.	23	gl.	—	kr.
Salmove srečke, 40 gl.	68	gl.	25	kr.
St. Genois srečke, 40 gl.	68	gl.	50	kr.
Waldsteinove srečke, 20 gl.	53	gl.	—	kr.
Ljubljanske srečke	—	gl.	—	kr.
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gl.	161	gl.	—	kr.
Akcije Ferdinandove sev. železn., 1000 gl. st. v.	3345	gl.	—	kr.
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gl.	468	gl.	—	kr.
Akcije južne železnice, 200 gl. sr.	97	gl.	25	kr.
Dunajskih lokal. železnice delniška družba	62	gl.	—	kr.
Montanska družba avstr. plan.	77	gl.	50	kr.
Trboveljska premogarska družba, 70 gl.	163	gl.	—	kr.
Papirnih rubljev 100	128	gl.	37	kr.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za izgube pri krebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kalandna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potam o kurnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visokega
obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.